

РЕШЕНИЕ

№ 964

гр. София, 13.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 16.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **5329** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл.84, ал.3 във вр. с чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на М. Х. И., гражданин на Б., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], против Решение № 8718/05.05.2023 г. на Заместник-председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен режим.

Жалбоподателят иска отмяна на решението като немотивирано, постановено в противоречие с административно-производствените правила и материалния закон. Прави възражения, че административният орган не е обсъдил посочените от жалбоподателя факти и причините, поради които изпитва основателен страх да се завърне в Б.. Счита, че бежанската му история сочи, че същият попада в хипотезата на чл.8 ЗУБ, както и в хипотезата на чл.9, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут. Навежда доводи за повърхностно провеждане на административната процедура, както и за извършено нарушение на принципа "забрана за връщане". Моли Съда да отмени оспореното решение и да укаже на административния орган да постанови решение, с което да му предостави бежански или хуманитарен статут. В с.з. жалбоподателят се явява лично, представлява се от адв.Ч., който моли Съда да уважи депозираната жалба.

Ответникът – Заместник-председател на Държавната агенция за бежанците, в с.з. се

представява от юк.Г., която моли Съда да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана.

С. градска прокуратура чрез прокурор В. изразява становище за необоснованост и неоснователност на жалбата.

Административен съд-София град намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано с молба вх.№ РД09-ВР-821/24.02.2022 г. на РПЦ – [населено място], Отдел "ПМЗ–Военна рампа", подадена от М. Х. И., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на Б., [дата на раждане] в [населено място], етническа принадлежност – бангладешец, вероизповедание: сунит, семейно положение: женен. С подадената молба той е поискал международна закрила. Личните му данни са установени въз основа на подписана от него декларация по чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ. М. Х. И. е на територията на Република България със своята съпруга – Н. Х. И., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН]. Чужденецът е получил копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод на арабски език, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с референтен номер: BR105C2202240011.

На 08.06.2022 г. е проведено интервю с жалбоподателя, обективизирано в Протокол от проведено интервю рег.№ 7961/08.06.2022 г. От проведеното интервю се установява, че М. И. мотивира молбата си за международна закрила с икономически и политически проблеми. Чужденецът заявява, че е напуснал Б. легално преди две години, притежавал валидна виза за Л.. В Л. е бил заедно със своята съпруга, след изтичане на визите им, поради липсата на работа, храна и парични средства, вместо да се завърнат в Б., чужденецът и съпругата му пристигнали нелегално в С.. В С. останали между 15-20 дни. От С. молителят и съпругата му влезли нелегално в Република Турция, където са живели пет месеца нелегално в [населено място]. На територията на Република България молителят и съпругата му влезли нелегално преди три месеца. Чуждият гражданин заплатил на един човек, който го качил в камион и го докарал в Република България, като уговорката била да бъде молителят да бъде превозен до Гърция. След стъпването му на територията на Република България, молителят бил задържан от полицейските власти, след което от негова страна е подадена молба за закрила. По отношение на себе си заявява, че е учил до пети клас, основното му занимание в държавата му по произход е било земеделие. Роден е в Б., семейството му живее там – родителите му и двете му сестри.

Като причината за напускане на страната си по произход чужденецът посочва възникнали проблеми във връзка с агитирането му за участие в сбирки на политически партии. Основният проблем се състоял, че е бил агитиран от различни фракции да вземе участие в мероприятия, тип протести. Твърди, че тези хора са знаели неговите данни и са го откривали, искайки той да вземе участие в определени мероприятия – шествия и протести. Чужденецът заявява, че не желаел да се включва, но бил увещаван, че това няма да му създаде проблеми, но впоследствие имало боеве и сблъсъци, в които също не е искал да участва. Излага твърдения, че името му е било разпространено по някакви списъци, вписан като участник, без това да е истина.

Заявява, че не ходил, тъй като е работил. Неговият баща се притеснил от факта, че той се занимава с политика, и че това може да предизвика проблеми. В тази връзка молителят с последните си парични средства напуска Б.. Допълва, че не желае да се прибере в държавата си по произход, отделно неговият баща е сляп с едното око и се налага той да осигурява прехраната на семейството си. В заключение заявява, че на територията на Република България е със своята съпруга, искат по-добър живот, искат да останат на територията на страната, нямат желание да се установят в друга държава. Отделно съпругата му не може да разчита на своите родители.

В хода на интервюто чужденецът е заявил, че не е бил съден или осъждан в държавата си по произход, не е бил арестуван в нея, това е първата молба за закрила, която е подал, също че няма роднини на територията на ЕС.

В заключителната част на протокола от проведеното интервю е отразено, че интервюто е проведено на разбираем за него език, че разбира смисъла на написаното и не отправя възражения и допълнения по него. Интервюто е проведено в присъствието на преводач /л.20/.

В хода на административното производство е приета Справка вх.№ МД-75/06.02.2023 г. относно Народна република Б. - общо положение в страната, актуална политическа и икономическа обстановка /л.14/.

Със Становище рег.№ УП-7961/28.04.2023 г. ст.експерт в Отдел "ПМЗ-РПЦ-С.",[жк], е посочил, че предвид съвкупната преценка на доказателствата по преписката, кандидатът на отговаря на законовите изисквания за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут /л.19/.

В хода на административното производство е получено становище от ДАНС, с което специализираният орган е посочил, че не възразява да бъде предоставена закрила в Република България на лицето, регистрирано в РПЦ – С. към ДАБ – МС, като М. Х. И., [дата на раждане] в Б., в случай че отговаря на изискванията на ЗУБ /л.25/.

Приобщено към административната преписка е Писмо рег.№ 4537р-2223/21.02.2022 г., адресирано до Началник РПЦ – Пъстрогор към ДАБ при МС, с което е посочено, че се изпращат за настаняване осем лица, сред които М. Х. И. и Н. Х. И., чиято крайна цел е била З. Европа – Германия /л.29/.

Постановено е обжалваното решение, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл.8, ал.1 и чл.9, ал.1 ЗУБ, поради липса на материалноправните основания за това. Решаващият орган е приел, че общата обстановка в Б. сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл.8, ал.1 ЗУБ. Изложените мотиви и факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец. Причините за напускане на страната по произход са от личен характер, спрямо заявителя няма осъществено преследване, нито съществува риск от бъдещо такова. Административният орган е приел, че твърденията му за проблеми във връзка с политически агитации са неоснователни и недоказани. В хода на административното производство не са установени факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на жалбоподателя. От анализа на фактическите обстоятелства, както и от изявленията на чужденеца по време на проведеното интервю налага извода, че в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за "мигрант", предвид категоричното му желание да се установи в Европа.

Решаващият орган е приел, че не са налице и предпоставките за представяне на

хуманитарен статут, тъй като молителят не е бил принуден да напусне Б. поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Административният орган е приел, че в случая спрямо него не е налице заплаха, поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата и по произход. Посочените лични мотиви на молителя не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставяне на статут по чл.9, ал.1 ЗУБ. Административният орган е приел, че по отношение на чл.9, ал.8 ЗУБ, където административният орган се произнася в условията на оперативна самостоятелност, посочените от чужденеца лични мотиви за желанието му да получи статут и да се установи в Европа, не се оценяват като хуманитарни с оглед предоставянето на хуманитарен статут.

Представена е и приета по делото, като писмено доказателство подробна справка вх.№ ЦУ-1491/02.10.2023 г. относно актуалното положение в Б. – общо положение и актуална политическа и икономическа обстановка, видно от която е, че в страната не са налице спорадични инциденти и атентати, нито е налице вътрешен въоръжен конфликт по смисъла заложен в международното право и правото на ЕС. Съгласно същата, бангладешката икономика се възстановява бързо от кризата, причинена от пандемията Ковид – 19. Въпреки това в страната е налице икономическа несигурност, нарастваща инфлация, дефицит на платежния баланс и ускоряване на инфлацията. От страна на Б. е подадено заявление за присъединяване към икономическата организация Б.. Случаите на политическо насилие са малко на брой, съгласно справката. Отделно страната е постигнала значителен напредък при настоящето си правителство, положението с правата на човека, като цяло, обаче не е подобро. Страната развива икономически отношения с Я. във връзка с редица проекти /л.84/.

В хода на съдебното производство се представиха следните писмени доказателства:

От жалбоподателя: в с.з. от 16.11.2023 г. – писмени доказателства в легализиран превод на български език – доказателства в подкрепа на молбата за закрила /л.87/.

От ответника: с молба от 06.10.2023 г. - Справка вх.№ вх.№ ЦУ-1491/02.10.2023 г., относно актуалното положение в Б. /л.81/.

При така установеното от фактическа страна Съдът достигна до следните правни изводи:

Оспореното решение е връчено лично на жалбоподателя на 25.05.2023 г., жалбата е подадена чрез административния орган до Съда на 31.05.2023 г., видно от поставения върху същата рег. № УП-7961/31.05.2023 г., поради което същата е процесуално допустима.

Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Заместник-председателят на агенцията, съгласно представена по делото Заповед № РД03-15/03.05.2022 г., издадена от Председател на ДАБ при МС, с която на Заместник-председателя са делегирани правомощията по чл.48, ал.1, т.1-4 ЗУБ /л.13/.

Интервюто е протекло при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е лично интервю с молителя, в присъствието на преводач. По време на интервюто на чужденеца е предоставена възможност да изложи съображенията си относно неговата молба за предоставяне на международна закрила пред лице, което има правомощия по силата на националното право за провеждането на подобно интервю. Личните интервюта по същността на молбата за международна закрила се провеждат винаги от персонала на

решаващия орган. Интервюто е проведено на 08.06.2023 г. при спазване на разпоредбите на приложимата европейска директива – в присъствието на преводач. Осигурени са всички условия, които дават възможност на кандидата – М. Х. И. да изложи основанията за своята молба по последователен начин. Интервюто е проведено от интервюиращ орган, който е отчетел личните и общите обстоятелства във връзка с молбата на търсещия закрила, който е бил в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто, избран е преводач, който да е в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто. Общуването се осъществява на предпочетения от кандидата език, освен ако няма друг език, който той разбира и на който той е в състояние да общува ясно. Когато това е възможно, държавите-членки предоставят преводач от същия пол, ако кандидатът е поискал това, освен ако решаващият орган няма причини да смята, че искането е на основания, които не са свързани със затруднения от страна на кандидата да представи изчерпателно основания за молбата си. От своя страна на проведеното интервю, кандидатът е дал обяснения, свързани с неговата бежанска история, интервюто е обективизирано в протокол от проведеното интервю. Оспорващият е подписал протокола, като текста е бил преведен на разбираем за тях език, отново с помощта на преводач от език Хинди.

Производството е приключило без забавяне, изготвено е становище от страна на интервюиращия орган съобразно преценка на събраните по преписката доказателства, с което е предложено на оспорващия да бъде отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

Относно статута на бежанец:

Молбата на жалбоподателя за предоставяне статут на бежанец не доказва, че той има основание да се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение в страната си по произход. Съгласно чл.8, ал.1 ЗУБ статут на бежанец се предоставя на лице, което основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. По смисъла на чл.8, ал.4 от закона преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. В настоящия случай от проведеното интервю се установява, че той не е имал проблеми с официалните власти в страната по произход, не е бил арестуван, не е осъждан, не е членувал в политическа партия, не се интересува от политика, не е имал конкретни проблеми заради изповядваната от него религия, върху него и негови близки и роднини не е оказвано насилие от официалните власти в Б.. Причините от личен характер за напускане на страната по произход не представляват преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и не са основание за предоставяне статут на бежанец. Безспорно няма нито един наведен довод от жалбоподателя, че е обект на преследване в Б. и от някоя друга организация. Безспорно е, че в бежанската история липсват доводи за такова релевантно преследване, нито пък е налице обосноваване на наличие на реална опасност от бъдещо такова в страната му по произход по някоя от причините, сочени в молбата му за закрила. Тези факти не се доказват и с представените в с.з. от 16.11.2023 г. писмени доказателства. Съдът намира, че същите са създадени за

нуждите на съдебното производство. В случай, че жалбоподателят е разполагал с тях, то е могъл да ги представи още към момента на депозиране на молбата за закрила, след залавянето му от властите на Република България. Става въпрос за частни удостоверителни документи, които нямат обвързваща доказателствена сила за Съда.

Съдът намира, че събраните в съдебното производство доказателства, включително данните от проведеното интервю, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателят е "мигрант" (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951г. и Протокола от 1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл. 8, ал. 1 ЗУБ. Това следва и от противоречивата бежанска история – по време на залавянето молителят и жена му са заявили, че желаят да се устроят в Германия, а по време на интервюто чужденецът заявява като крайна дестинация – Гърция.

По така изложените съображения, правилен и законосъобразен се явява изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец.

Относно хуманитарен статут:

Съдът счита, че не са налице предпоставки за предоставяне и на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ. Такъв статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки заплахи срещу живота или личността му, като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В случая не е налице никоя от тези хипотези на цитираната правна норма. При разглеждането на този въпрос Съдът съобрази Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г., както и тълкуването на дефинираното понятие за "посегателство" в чл.15, б.в) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила като изразяващо се в "тежки и лични заплахи срещу живота или личността" на молителя, обхващащо една по - обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план "заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, а не определено насилие. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт", какъвто в случая не се установи.

Съгласно посоченото решение на СЕС, чл.15, б.в) от Директивата във вр.с чл.2, б.д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В случая не съществуват такива сериозни и потвърдени основания. Няма данни по делото жалбоподателят и неговата съпруга да са търсили съдействие от полицейските власти или съдействие от властите в страната по произход, или да са имали проблеми. Неоснователни са доводите, свързани с човешките права в Б.. Видно е от представените по делото справки, че правителството спазва предвидените в закона права на свобода на вътрешното движение,

пътуванията в чужбина, емиграцията и репатрирането, а силите за сигурност в страната поддържат вътрешната и граничната сигурност. Посочено е още, че в последните години Б. има забележителен социално-икономически напредък, включително намаляване на бедността, подобряване на образованието на жените, увеличаване на продължителността на живота и подобряване на здравния статус на населението.

Относно третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Съдът приема, че тя не е налична по отношение на оспорвания. От представената справка за ситуацията в Б. се установява, че страната не се намира в състояние на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

Чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ е изцяло в синхрон с чл.15, б."в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Със свое Решение от 17.02.2009 г. по дело № С- 465/07/*Meki Elgafaji and Noor Elgafaji vs Straatssecretaris van Justitie*/, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл.15, б."в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011) се постановява, че въпросната норма следва да се тълкува в смисъл, че: 1. съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на неговото лично положение елементи; и 2. съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

В нормата на чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно чл.35 АПК решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл.9, ал.1 ЗУБ е датата, когато Съдът се произнася по случая. В тази връзка Съдът изиска актуална справка за ситуацията в Б., която съобрази при постановяване на настоящето съдебно решение, както и настъпилите по-късно събития на територията на страната по произход. По данните от тази справка не съществуват сериозни основания да се смята, че цивилно лице, върнато в страната или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си там се излага на реална опасност да претърпи тежки посегателства, като съществува реален риск за неговия живот и сигурност. Това сочи, че спрямо оспорвания не е налице заплаха, породена от ситуация на безогледно насилие в светлината на чл.9, ал.3 ЗУБ. Отделно от това, видно от информацията в тази справка, че икономическото положение в Б. се възстановява поетапно.

Нормата на чл.9, ал.2 ЗУБ дава уточнение, че тежките посегателства, изброени в ал.1 на същата норма, могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Освен

че административният орган не е длъжен да извършва преценка и излага изрични мотиви относно чл.9, ал.2 ЗУБ, то и регламентираното в тази алинея уточнение е пряко свързано с ал. 1, по която в процесното решение е извършена надлежна и подробна преценка. В интервюто жалбоподателят не дава данни за извършено спрямо него тежко посегателство на личността. В тази връзка аналогични са изводите на Съда относно представените от него допълнителни доказателства в превод в с.з. на 16.11.2023 г., изложени в частта за статут на бежанец.

Извършвайки преценка на тези доводи с оглед разпоредбата на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ правилно от страна на административния орган не е прието същите да представляват "тежко посегателство". Не се установява да са налице и основания, визирани в чл.9, ал.6 и ал.8 ЗУБ, за да се приеме, че са налице предпоставките за предоставяне на такъв статут.

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, от негова страна е извършена проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдена е актуалната обстановка в страната по произход, като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите, че по отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл.9 ЗУБ, са законосъобразни.

С оглед на горното жалбата се прецени от Съда като неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран, Административен съд-С. град,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Х. И., гражданин на Б., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], против Решение № 8718/05.05.2023 г. на Заместник-председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен режим.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: